

แผนการดำเนินงาน เทศกาลสร้างสรรค์ด้านการท่องเที่ยว (Creative Festival)

พฤศจิกายน 2564 – มีนาคม 2565

แผนงาน

เทศกาลสร้างสรรค์ด้านการท่องเที่ยว (Creative Festival)

โครงการย่อย 1

การพัฒนาสินค้าและบริการเชิงสุขภาพจากฐานภูมิปัญญาสมุนไพรและวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดมหาสารคาม

กรอบแนวคิด

ประเพณีสร้างสรรค์ (Creative Tradition) เป็นทุนทางวัฒนธรรมที่สำคัญประการหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับพลวัตในสังคมไทยร่วมสมัย โดยเฉพาะการเป็นแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ทั้งนี้อาจเนื่องจากประเพณีสร้างสรรค์สามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงตามบริบทของสังคมและผู้คนในปัจจุบัน โดย ศิราพร ณ ถลาง (2558) ได้เสนอว่า ประเพณีสร้างสรรค์ มีวิธีคิดหรือวิธีการสร้างสรรค์ในหลายลักษณะ ได้แก่ การผลิตซ้ำประเพณีเดิมในบริบทใหม่ หรือประเพณีที่สร้างขึ้นใหม่ในบริบทใหม่ การหยิบยืมประเพณีข้ามวัฒนธรรม การผสมหลายประเพณีเข้าด้วยกัน โดยมีรูปแบบ เนื้อหา หรือวัตถุประสงค์ใหม่ ที่มักเป็นการสร้างจากฐานความเชื่อเดิมในวัฒนธรรมนั้น แล้วนำมาสร้างความหมายใหม่ เพื่อนำเสนอในบริบทของสังคมในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นบริบทเศรษฐกิจสร้างสรรค์ บริบทการท่องเที่ยว หรือบริบทข้ามพรมแดน การจัดกิจกรรมประเพณีสร้างสรรค์ใช้คำเรียกหลากหลาย เช่น ประเพณี พิธีกรรม เทศกาล งานบุญ งาน ฯลฯ ดังนั้น **เทศกาลสร้างสรรค์ (Creative Festival)** จึงเป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดกิจกรรมประเพณีสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นเสมือนเครื่องมือในการสร้างสีสันมีชีวิตชีวาและเป็นการสร้างกระแสเพื่อกระตุ้นและดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว อันสอดคล้องกับพลวัตที่แปรเปลี่ยนไปตลอดเวลาตามปัจจัยและบริบททางสังคม

ชื่อเทศกาล

หมออีสาน (Isan Doctor)

Theme

ภูมิปัญญาดูแลสุขภาพแบบองค์รวมของชาวอีสาน

แนวคิด

การดูแลสุขภาพองค์รวม หรือ Holistic Health เป็นภูมิปัญญาของชาวอีสานที่สั่งสม สืบทอดกันมาจากรบพรชน ในการสร้างสมดุลให้กับชีวิตที่มีความสุขทั้งในมิติ สุขภาพกาย สุขภาพจิต สังคม จิตวิญญาณ และจิตปัญญา โดยมีผู้รู้หรือภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน โดยชาวอีสานยกย่องให้เกียรติและเรียก

บุคคลเหล่านี้ว่า “หมอ” เช่น หมอยา หมอเป่า หมอนวด หมอพราหมณ์ หมอธรรม หมอสูตร หมอขวัญ หมอดู หมอลำ หมอแคน

ด้วยปัจจัยและบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้ภูมิปัญญาหลายประการถูกละเลย ลดบทบาทจนกลางเลือนในวิถีชีวิตของชาวอีสานในปัจจุบัน ดังนั้น การฟื้นฟู สืบสาน และต่อยอด จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการส่งเสริมการดูแลสุขภาพองค์รวม รวมทั้ง ใช้เป็นทุนทางวัฒนธรรมในการส่งเสริมในบริบทเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และบริบทด้านการท่องเที่ยว เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

เทศกาล “หมออีสาน (Isan Doctor)” จึงเป็นกิจกรรมที่ทำหน้าที่ทั้งในการส่งเสริมการดูแลสุขภาพองค์รวม และการสร้างสีสันเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว โดยการเป็นจุดเชื่อมโยงนักท่องเที่ยวที่เดินทางมานมัสการพระบรมธาตุนาดูน ให้เกิดความสนใจในภูมิปัญญาดูแลสุขภาพแบบองค์รวมของชาวอีสาน และเชิญชวนนักท่องเที่ยวเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสุขภาพในพื้นที่ปฏิบัติการของโครงการ การพัฒนาสินค้าและบริการเชิงสุขภาพจากฐานภูมิปัญญาสมุนไพรและวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดมหาสารคาม คือ บ้านโกทาและบ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ และบ้านหนองป่า ตำบลหนองคู อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม

รูปแบบกิจกรรม

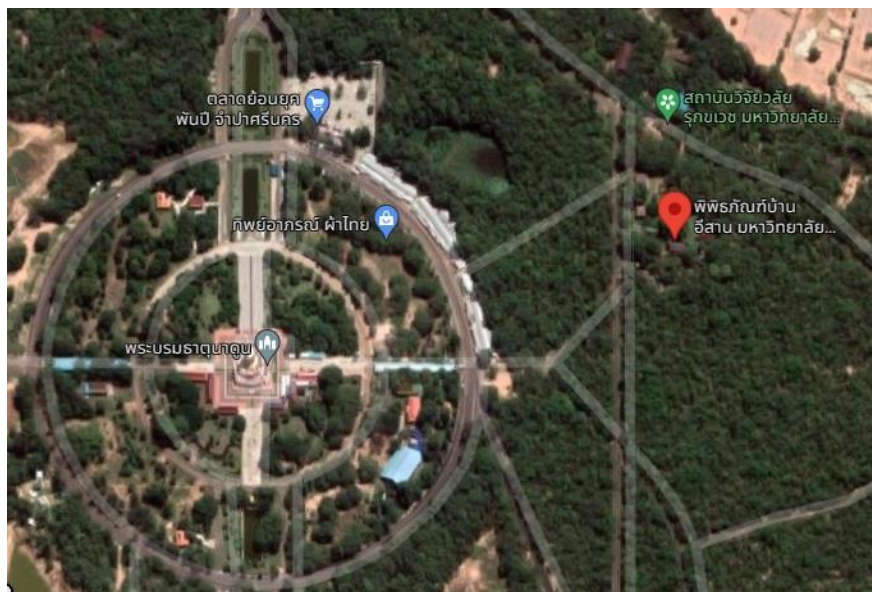
1. เวทีไสเฮล่ สาธิต ประชัน “หมออีสาน”
2. Workshop กับ หมออีสาน
  - เรือนหมอยา หมอเป่า หมอนวด
  - เรือนหมอพราหมณ์ หมอธรรม หมอสูตร หมอขวัญ หมอดู
  - เรือนหมอลำ หมอแคน
3. นิทรรศการ “หมออีสาน อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม”
4. การจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากโครงการ ผลิตภัณฑ์ของชุมชน และอาหารท้องถิ่น

ระยะเวลา

ครั้งที่ 1 ทดลอง	วันที่ 15 มกราคม พ.ศ.2565
จัดเทศกาลสร้างสรรค์	วันที่ 12 – 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2565 (งานนมัสการพระบรมธาตุนาดูน)

สถานที่

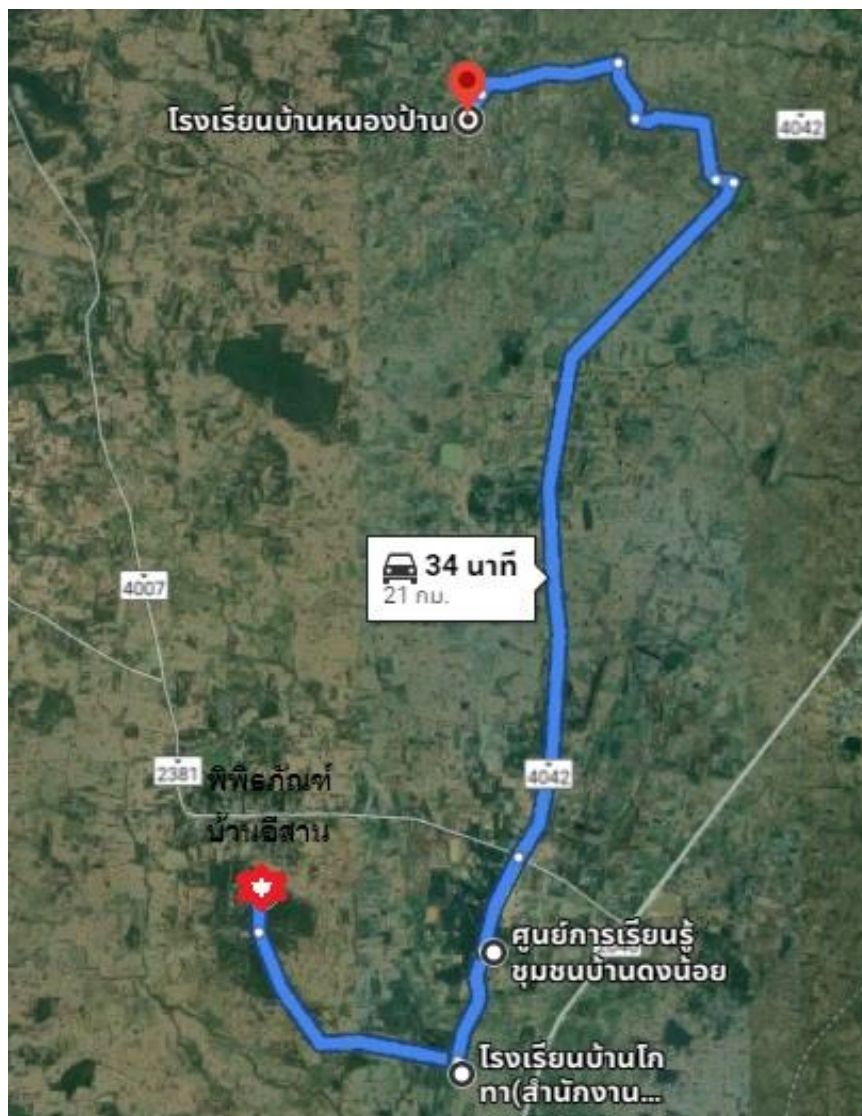
พิพิธภัณฑ์บ้านอีสาน สถาบันวิจัยวลัยรุกขเวช มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (สถานปฏิบัติการนาดูน)

ภาพประกอบ 1 ที่ตั้งพิพิธภัณฑสถานอีสาน สถาบันวิจัยวลัยรุกขเวช มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (สถานีปฏิบัติการนาตุน)

ภาพประกอบ 2 พิพิธภัณฑสถานอีสาน สถาบันวิจัยวลัยรุกขเวช มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (สถานีปฏิบัติการนาตุน)
(<https://today.line.me/th/v2/article/v0Jw2>)

ภาพประกอบ 3 ที่ตั้งสถานที่จัดเทศกาลสร้างสรรค์ (พิพิธภัณฑสถานบ้านอีสาน) และพื้นที่ปฏิบัติการของโครงการ (บ้านโกทาและบ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ และบ้านหนองป่า ตำบลหนองคู อำเภอนาคู จังหวัดมหาสารคาม)

แผนการดำเนินงาน

ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
-------	---------	----------	----------	--------------

ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
1	ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง “หมออีสาน” (ISAN Doctor) “หมอยา หมอเป่า หมอนวด หมอพราหมณ์ หมอธรรม หมอสูตร หมอขวัญ หมอดูหมอลำ หมอแคน”			ไพศาล
2	ลงพื้นที่ เก็บข้อมูลหมออีสาน - ข้อมูลส่วนบุคคล (ชื่อ อายุ ที่อยู่ โทรศัพท์ Facebook Line IG Twitter การศึกษา อาชีพหลัก อาชีพรอง) - วิธีการ สูตร เทคนิค ตำรา - วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ - คติ ความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม - ตำนาน นิทาน เรื่องเล่า - คำกล่าว คำกลอน บทสวด บทร้อง ฎญา วรรณกรรม - คำครุ คำบูชา คำจ้ำง คำตอบแทน คำสมนาคุณ - การถ่ายทอด การเรียน การสอน - ความเหมือน ความต่าง เอกลักษณ์ที่โดดเด่น - ความเปลี่ยนแปลง (อะไรเปลี่ยน เปลี่ยนอย่างไร เปลี่ยนเมื่อไหร่ ปัจจัยเงื่อนไขที่ทำให้เปลี่ยน การปรับตัว ตามความเปลี่ยนแปลง) - รูปแบบที่ต้องการนำเสนอในเทศกาล “หมออีสาน”		-ค่าน้ำมัน 500 บาท -ค่าเบี้ยเลี้ยงพนักงานขับรถ 300 บาท -ค่าเบี้ยเลี้ยงนักวิจัย 300 บาท -ค่าอาหารกลางวัน 200 บาท -ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ 200 บาท ครั้งละ 1,500 บาท จำนวน 4 ครั้ง เป็นเงิน 6,000 บาท	
	2.1 บ้านหนองป้านและหมู่บ้านใกล้เคียง ตำบลหนองคู		1 ครั้ง	ชวนากร
	2.2 บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ		1 ครั้ง	ชวนากร
	2.3 บ้านโกทา ตำบลพระธาตุ		1 ครั้ง	ชวนากร
	2.4 หมู่บ้านอื่น ๆ ในอำเภอนาดูน		1 ครั้ง	ชวนากร
3	เวทีออกแบบเทศกาล “หมออีสาน”	ปลาย ธ.ค. 64	-ค่าน้ำมัน 500 บาท -ค่าเบี้ยเลี้ยงพนักงานขับรถ 300 บาท -ค่าเบี้ยเลี้ยงนักวิจัย 900 บาท -ค่าอาหารกลางวัน 300 บาท -ค่าบำรุงสถานที่ 500 บาท -ค่าตอบแทนผู้ร่วมประชุม 200 บาทx10 คน เป็นเงิน 4,500 บาท	ทม ชวนากร ไพศาล
4	กิจกรรมทดสอบ นักท่องเที่ยว 30 คน	ต้น ม.ค. 65	-ค่าเบี้ยเลี้ยงนักวิจัย 900 บาท -ค่าตอบแทนผู้ร่วมกิจกรรม 200 บาทx15 คน=3,000 บาท -ค่าวัสดุ 1,100 บาท เป็นเงิน 5,000 บาท	ทม ชวนากร ไพศาล
5	เทศกาล “หมออีสาน” งานนมัสการพระบรมธาตุนาาดูน	ก.พ.65	52,300 บาท	ทม ชวนากร

ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
				ไพศาล

งบประมาณโครงการ

1.ค่าตอบแทน 2,800 บาทx3คนx12เดือน		100,800 บาท (ใบสำคัญรับเงิน)
2.ค่าใช้จ่าย		
2.1 ค่าตอบแทนวิทยากร		9,000 บาท
2.2 ค่าใช้สอยในการจัดประชุม		28,800 บาท
2.3 ค่าใช้สอยในการจัดเทศกาล		30,000 บาท
	รวม	67,800 บาท (ใบเสร็จ)
	รวมทั้งหมด	168,600 บาท

งวดที่ 1 (ตุลาคม 2564)

1.ค่าตอบแทน 6 เดือน 2,800 บาทx3คนx6เดือน		50,400 บาท
2.ค่าใช้สอย (ร้อยละ 50)		33,900 บาท
	รวม	84,300 บาท